

Implementační karta Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+

pro období 2021–2023

„Revize RVP ZV a systém metodické podpory pro školy a pedagogy“

Cíl opatření	
Cílem opatření je modernizovat obsah vzdělávání tak, aby odpovídalo dynamice a potřebám 21. století. Škola musí rozvíjet kritické myšlení, práci s informacemi, klást důraz na spolupráci a zároveň podporovat kompetenci k celoživotnímu učení. Základem vzdělávání jsou znalosti jádrového učiva, které musí žáci umět aplikovat a rozvíjet.	
Soubor opatření a klíčových aktivit	
Opatření č. 1	Revize RVP ZV v oblasti ICT
Klíčová aktivita 1.1	Úprava obsahu RVP ZV – integrace nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti
Klíčová aktivita 1.2	Příprava modelových ŠVP k revidovanému RVP ZV – oblasti informatiky a digitální gramotnosti
Klíčová aktivita 1.3	Příprava metodických materiálů k novým očekávaným výstupům informatiky a digitální gramotnosti
Klíčová aktivita 1.4	Příprava minimálního standardu materiální vybavenosti školy pro výuku nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti
Klíčová aktivita 1.5	Implementace rámců pro digitální vzdělávání
Opatření č. 2	Revize RVP ZV
Klíčová aktivita 2.1	Návrh cílů a obsahů vzdělávání
Klíčová aktivita 2.2	Inovovat strukturu RVP ZV
Klíčová aktivita 2.3	Inovovat obsah RVP ZV
Klíčová aktivita 2.4	Propojení formálního a zájmového vzdělávání v základních školách
Opatření č. 3	Vytvořit k revidovanému RVP ZV metodickou podporu – modelové ŠVP, učebnice, učební materiály, úlohy
Klíčová aktivita 3.1	Tvorba učebnic, učebních materiálů
Klíčová aktivita 3.2	Tvorba souboru učebních úloh, tvorba souboru úloh pro ověřování výsledků vzdělávání v uzlových bodech
Opatření č. 4	Adresná podpora kurikulární práce škol
Klíčová aktivita 4.1	Realizace tematického šetření
Klíčová aktivita 4.2	Metodika práce s kurikulem ve škole
Klíčová aktivita 4.3	Podpora práce školy s kurikulem
Opatření č. 5	Pokusné ověřování kombinované formy vzdělávání v základních školách
Klíčová aktivita 5.1	Realizace kombinované formy vzdělávání pro vybrané třídy ZŠ a vybrané jednotlivé žáky ZŠ

Cíl opatření

Cílem opatření je modernizovat obsah vzdělávání tak, aby odpovídalo dynamice a potřebám 21. století. Škola musí rozvíjet kritické myšlení, práci s informacemi, klást důraz na spolupráci a zároveň podporovat kompetenci k celoživotnímu učení. Základem vzdělávání jsou znalosti jádrového učiva, které musí žáci umět aplikovat a rozvíjet.

Zdůvodnění potřeby

Smyslem ústupu od širokého objemu očekávaných znalostí je podpořit schopnost hlubšího porozumění problémům v širších souvislostech oproti současnosti, kdy jsou žáci přetěžováni informacemi. Probírané učivo je příliš široké a obsahuje celou řadu poznatků a informací spadajících více do rozvíjecího než do jádrového učiva. Učitelé nestíhají procvičit povinný obsah a žáci nemají dostatečný prostor si probrané poznatky osvojit, pochopit v souvislostech a aplikovat v reálných situacích. To vede k tomu, že žáci nevládnou probírané látky skutečně porozumět.

- a) **Revize RVP je příležitostí kurikulum odlehčit, upravit a redefinovat jádrové a rozvíjecí učivo.** Kurikulum základního vzdělávání zahrnuje množství obsahu, z něhož ne všechno má být součástí společného jádra učiva. Proto bude obsah kurikula posouzen a v potřebných částech přehodnocen. Kurikulum bude přepracováno a odstraněno jeho přetížení v těch tématech, která postrádají relevanci k jádrovému učivu v základním vzdělání. Redefinované rozšiřující učivo bude příležitostí pro individuální podporu a rozvoj žáků v jednotlivých vzdělávacích oblastech.
- b) **Revize RVP představuje příležitost inovovat obsah vzdělání.** Kurikulum základního vzdělávání zahrnuje obsahy, které jsou vzhledem k pokrokům v oblastech vědeckého poznání a v aplikaci technologií překonané. Do kurikula bude nově začleněna ve větším rozsahu oblast digitalizace ve vzdělávání. Významná část škol trendy v digitalizaci sledovala, ovšem například současná omezená hodinová dotace (Informatika má ve všech oblastech kurikula absolutně nejnižší hodinovou dotaci) již neodpovídá reálným nárokům. Inovace obsahu se také zaměří na hlubší propojování požadovaných znalostí a dovedností žáků, bude kladen důraz na rozvoj praktické aplikace poznatků získaných ve výuce.
- c) **Podpora pedagogů musí napomáhat při zavádění revidovaných cílů vzdělávání a upraveného kurikula ve školách.** Podmínkou úspěšného zavedení revidovaného kurikula je systémová, dlouhodobá a koordinovaná metodická podpora pedagogů v oblasti práce s upraveným kurikulem. Podpora pedagogů v rámci DVPP bude zaměřena na rozvoj pedagogických dovedností v práci s novým kurikulem, nové trendy ve výuce předmětů a zejména vzdělávacích oblastí. Programy DVPP se budou zaměřovat primárně na celé školní týmy, nikoli jen na podporu jednotlivců. Za tímto účelem se využijí také výstupy inovativních projektů a příklady dobré praxe základních škol. ČŠI konstatovala nízkou míru zohlednění požadavků státního kurikula v reálné výuce. Práce s upraveným kurikulem na úrovni školy nebude spočívat ve vlastním zpracování upraveného ŠVP, ale promítne se v inovaci práce s revidovaným obsahem učiva a práci s nově stanoveným jádrovým a rozšiřujícím učivem ve školní výuce.
- d) **Pro naplňování cílů vzdělávání podle kurikula je potřeba podporovat didaktickou a metodickou připravenost pedagogů.** Podle ČŠI nejsou stále zcela dostatečně využívány moderní výukové metody. Převaha frontálních forem práce s dominancí učitele vede stále často k nižší míře aktivního zapojení žáků do výuky. Potřebná je vyšší míra individualizace výuky, zařazování kooperativních činností nebo diferencovaných úkolů tak, aby přispívaly k efektivnímu naplňování vzdělávacích cílů a více respektovaly individuální vzdělávací potřeby a možnosti žáků. ČŠI opakovaně upozornila na zhoršující se personální podmínky v kvalifikovanosti a odborné zdatnosti pedagogických pracovníků (nesplnění předpokladů pro výkon činnosti). V této oblasti existují významné rozdíly mezi regiony včetně rozdílů v tzv. aprobovanosti výuky a

<p>následného dopadu na kvalitu výuky. Tyto skutečnosti zdůrazňují potřebu systematické podpory pedagogů. Pedagogy je potřeba podpořit, aby ve vyučovacích hodinách cíleně rozvíjeli postoje a dovednosti žáků, aby zaměření pouze na znalosti nebylo dominantní, aby rozvoj funkčních gramotností žáků byl systematický.</p>	
Soubor opatření a klíčových aktivit	
Opatření č. 1	Revize RVP ZV v oblasti ICT
Klíčová aktivita 1.1	Úprava obsahu RVP ZV – integrace nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti
<p>Po pilotáži nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti proběhne vyhodnocení aplikace nových částí kurikula na školách. Na základě závěrů bude připraven inovovaný RVP ZV, a to v oblastech informatiky a digitální gramotnosti. Po vydání revidovaného RVP budou mít školy 2 roky na vytvoření podmínek pro jeho zavedení a změnu ŠVP.</p>	
Termín:	2021
Financování:	SR – v rámci činnosti MŠMT
Výstupy:	Inovovaný RVP ZV, v oblastech informatiky a digitální gramotnosti
Klíčová aktivita 1.2	Příprava modelových ŠVP k revidovanému RVP ZV – oblasti informatiky a digitální gramotnosti
<p>K inovovanému RVP ZV budou vytvořeny modelové ŠVP pro oblasti informatiky a digitální gramotnosti. Jedná se o podporu opakovaně požadovanou školami. Pro maximální možné usnadnění aplikace nové informatiky a digitální gramotnosti do vzdělávání budou modelové ŠVP zveřejněny i elektronicky, v aplikaci InspiS ŠVP k další editaci.</p>	
Termín:	2020
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Soubor modelových ŠVP k revidovanému RVP ZV – oblasti informatiky a digitální gramotnosti pro dobrovolné využití školami
Klíčová aktivita 1.3	Příprava metodických materiálů k novým očekávaným výstupům informatiky a digitální gramotnosti
<p>K novému pojetí informatiky a digitální gramotnosti, respektive k jejich jednotlivým závazným očekávaným výstupům vzniknou metodické podpůrné materiály a učebnice. Další metodické materiály budou pro školy získány od partnerů MŠMT sdružených v platformě DigiKoalice. Všechny metodické materiály budou pro školy v přehledném uspořádání zveřejněny.</p>	
Termín:	2020
Financování:	SR a ESF – bez potřeby navýšení nároku nad rámec již vyčleněných prostředků
Výstupy:	Soubor metodických podpůrných materiálů do výuky k jednotlivým očekávaným výstupům nové informatiky a digitální gramotnosti; výuková videa ilustrující výuku
Klíčová aktivita 1.4	Příprava minimálního standardu materiální vybavenosti školy pro výuku nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti
<p>V součinnosti s Asociací ředitelů základních škol vznikne minimální standard materiální vybavenosti škol pro výuku nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti. Bude</p>	

podkladem pro jednání se zřizovateli škol (zejména SMO, SMS, a to v součinnosti MŠMT a AŘŽŠ).	
Termín:	2020
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Minimální standard materiální vybavenosti školy pro výuku nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti; Projednání standardu materiální vybavenosti školy pro výuku nového pojetí informatiky a digitální gramotnosti, získaná stanoviska SMO, SMS, AŘŽŠ
Klíčová aktivita 1.5	Implementace rámců pro digitální vzdělávání
Další podpora rozvíjejících se digitálních dovedností učitelů znamená a) nabídnout všem učitelům v základním vzdělávání možnost sebehodnocení podle Rámce digitálních kompetencí učitele (DigCompEdu) a následně b) nabídnout každému školnímu týmu na základě hodnocení podle Rámce digitálních kompetencí učitele (DigCompEdu) adresnou podporu pro rozvoj digitálních kompetencí týmu školy a pro účelné zapojení digitálních technologií do výuky. S využitím zkušeností z implementace rámců pro digitální dovednosti učitelů (výše) upravit Standardy DPS, sylaby kvalifikačních a specializačních studií.	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Balíčky adresné podpory, podpořené školy, upravené standardy DPS
Opatření č. 2	Revize RVP ZV
Klíčová aktivita 2.1	Návrh cílů a obsahů vzdělávání
Formulovat ve spolupráci s odbornou komunitou obecné kurikulární cíle (vyjít ze S2030+; navázat na stávající cíle a jejich vymezení aktualizovat; navázat i na cíle, které jsou již v základních školách podporovány).	
Termín:	2021
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Návrh cílů vzdělávání
Klíčová aktivita 2.2	Inovovat strukturu RVP ZV
Inovovat strukturu RVP ZV a) doplněním uzlových bodů vzdělávání pro 3., 5., 7. a 9. ročník ve vybraných vzdělávacích oborech (český jazyk, matematika a cizí jazyk) a b) odlišením jádrových výstupů, kterých by měl dosáhnout každý žák a rozvíjejících výstupů určených po dosažení jádrových výstupů pro rozvoj žáků se zájmem nebo nadáním.	
Termín:	2022
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Vymezení uzlových bodů vzdělávání pro 3., 5., 7. a 9. ročník, Vymezení jádrových a rozvíjejících výstupů kurikula
Klíčová aktivita 2.3	Inovovat obsah RVP ZV
Inovovat obsah RVP ZV v jednotlivých oblastech, prioritizovat klíčové oblasti (matematika a její aplikace, mateřský a cizí jazyk, klíčové kompetence a využití digitálních technologií). Aktualizovat a zredukovat průřezové vzdělávací obsahy, případně je vhodně zpracovat do vzdělávacích oborů. Ukotvit v RVP ZV pravidla pro formativní hodnocení.	

Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	RVP ZV s inovovaným obsahem
Klíčová aktivita 2.4	Propojení formálního a zájmového vzdělávání v základních školách
<p>Vytvořit prostřednictvím revidovaného RVP ZV předpoklady funkčního propojení formálního a zájmového vzdělávání v podobě celodenní základní školy na 1. stupni a ve školních klubech. Vytvořit soubor výstupů a kompetencí v rámci RVP ZV využitelných pro toto propojení. Vytvořit metodiku propojení formálního a zájmového, popř. neformálního vzdělávání.</p>	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Soubor výstupů a kompetencí RVP ZV identifikovaný pro využití pro zacílení neformálního vzdělávání Věcný záměr konceptu celodenní školy
Opatření č. 3	Vytvořit k revidovanému RVP ZV metodickou podporu – modelové ŠVP, učebnice, učební materiály, úlohy
Klíčová aktivita 3.1	Tvorba učebnic, učebních materiálů
<p>Vytvořit funkční metodickou podporu proměny obsahu prostřednictvím didaktické podpory výuky na základních školách (vzniknou nové učebnice k revidovanému RVP ZV – na základě posouzení vazby učebnice na kurikulum).</p> <p>Zajistit promítnutí revidovaného RVP ZV do učebnic. Odstranit nadbytečná kritéria posuzování učebnic a výrazně zjednodušit systém doložek MŠMT. Posouzení se zaměří pouze na soulad učebnice s kurikulem. V rámci tohoto posouzení bude kladen důraz na požadované odlišení jádrových a rozvíjejících výstupů. Umožnit školám financovat z ONIV i učebnice bez schvalovací doložky.</p> <p>Utřídit existující metodicko-podpůrné materiály ve vazbě na nové RVP ZV a zveřejnit je na webovém portále. A to s cílem metodicky podpořit školy pro přenos revidovaného RVP ZV do praxe (do roku 2023). Podpořit skutečnou proměnu školních učebních cílů, obsahů i metod a forem v souladu s vydaným revidovaným RVP ZV.</p> <p>Zprostředkovat všem školám existující elektronické učební materiály využitelné pro výuku podle revidovaného RVP ZV. Průběžně důsledně informovat všechny školy o existujících a nových elektronických učebních materiálech využitelných pro výuku.</p> <p>Zprostředkovat všem školám existující nástroje a aplikace využitelné ve vzdělávání na základní škole (adresně na základě poznatků o vzdělávání na dálku, o způsobu zpracování ŠVP, o způsobu hodnocení výsledků vzdělávání na škole).</p>	
Termín:	2023
Financování:	SR a ESF
Výstupy:	Nové učebnice ke kurikulu, soubory učebních materiálů; Průběžně zveřejňované kvalitní elektronické učební materiály a nástroje
Klíčová aktivita 3.2	Tvorba souboru učebních úloh, tvorba souboru úloh pro ověřování výsledků vzdělávání v uzlových bodech
K jádrovým výstupům RVP ZV v uzlových bodech vypracovat:	

a) učební úlohy pro osvojení daného výstupu b) úlohy na ověření předpokládaných dovedností (úlohy umožňující poznat, že žáci obsah zvládli) v uzlových bodech základního vzdělávání. Způsob práce s úlohami bude také předmětem programu profesního rozvoje pro učitele.	
Termín:	2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Soubor učebních úloh + metodika Soubor úloh k ověření dovedností + metodika
Opatření č. 4	Adresná podpora kurikulární práce škol
Klíčová aktivita 4.1	Realizace tematického šetření
Formulovat kritéria hodnocení kvalitní kurikulární práce v základní škole. Kontaktovat všechny základní školy a získat strukturovanou informaci o dovednostech kurikulární práce každé školy jako východisko pro navazující adresnou metodickou podporu všech škol. Navrhnout na základě dat adresnou podporu škol zaměřenou na zkvalitnění práce s kurikulem na každé jednotlivé škole. Primárně se zaměřit na přibližně 30 % slabších škol.	
Termín:	2021
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu + ESIF
Výstupy:	Tematická zpráva
Klíčová aktivita 4.2	Metodika práce s kurikulem ve škole
Vytvořit metodiku efektivního fungování dvoustupňového kurikula (RVP – ŠVP) ve škole. Bude se jednat o základ metodické podpory škol, který vznikne ve spolupráci s řediteli škol a dalšími aktéry. Metodika bude obsahovat popis funkčních způsobů a parametrů práce s kurikulem ve škole.	
Termín:	2021
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Metodika práce s kurikulem
Klíčová aktivita 4.3	Podpora práce školy s kurikulem
Vytvořit elektronické prostředí pro kvalitní zobrazení revidovaného RVP ZV a jeho snadnou aktualizaci. Součástí elektronického prostředí budou metodicko-podpurné materiály vázané na konkrétní očekávané výstupu RVP ZV. Vytvořit funkční metodickou podporu pro zkvalitnění kurikulární práce škol a učitelů v souladu s revidovaným RVP ZV (modelové ŠVP k další editaci v elektronickém prostředí). Zajistit kompatibilitu elektronických systémů pro zpracování ŠVP, a tím minimalizovat administrativní náročnost zpracování ŠVP. Rozvíjet (v programech dalšího vzdělávání) dovednosti školních týmů v oblasti kurikulární práce na škole: <ol style="list-style-type: none"> 1. Seznámit školní týmy základních škol s kritérii hodnocení práce se ŠVP na škole. Formou programů profesního rozvoje vést školní týmy k funkčnímu vyhodnocování práce se ŠVP. 2. Realizovat prostřednictvím programu profesního rozvoje funkční metodickou podporu pro tvorbu ŠVP a vyhodnocování práce se ŠVP v rámci školy. 3. Vytvořit elektronické prostředí metodické podpory pro další změny vzdělávacího obsahu tak, aby se mohly promítat do školních kurikul plynule a vždy v souladu s inovacemi obsahu RVP ZV. 4. Na základě hodnocení kurikulární práce škol cíleně poskytovat metodickou podporu školám v regionech. Vytipovat školy s inspirativní praxí, zprostředkovat jejich zkušenosti ostatním školám. 	

Období realizace:	2022-2023
Financování:	SR – v rámci činnosti rezortu
Výstupy:	Elektronické prostředí pro tvorbu ŠVP Programy profesního rozvoje Proškolené týmy škol
Opatření č. 5	Pokusné ověřování kombinované formy vzdělávání v základních školách
Klíčová aktivita 5.1	Realizace kombinované formy vzdělávání pro vybrané třídy ZŠ a vybrané jednotlivé žáky ZŠ
<p>Pokusné ověřování kombinované formy vzdělávání v základních školách bude vycházet ze zkušeností škol se vzděláváním na dálku ve druhém pololetí školního roku 2019/2020. Realizováno bude na principu dobrovolného zapojení škol vybraných podle velikosti, zřizovatele a míry pokročilosti práce s distančními formami vzdělávání. Zúčastněné školy budou moci zapojit celé třídy nebo individuální žáky (například se SVP, mimořádně nadané, z migrujících rodin nebo s povoleným individuálním vzděláváním). Cílem bude zjistit efektivitu distanční výuky a jejích prvků v základním vzdělávání. Aktivita předpokládá vstupní proškolení pedagogů zapojených škol pro realizaci kombinované formy vzdělávání (zajistí NPI).</p>	
Období realizace:	2021-2023
Financování:	SR
Výstupy:	Průběžné zprávy zapojených škol o realizaci Inspekční zprávy – hodnocení vzdělávacích aktivit pro žáky v kombinované formě vzdělávání, hodnocení vzdělávacích výsledků žáků v kombinované formě vzdělávání (2023) Metodika kombinované formy vzdělávání na základní škole s příklady variant realizace (2023)